

воно не зможе розрахуватися за своїми фінансовими зобов'язаннями через нестачу коштів.

Одним із способів зниження ризиків діяльності підприємства та попередження погіршення фінансового стану є диверсифікація виробництва. Хоча спеціалізація виробництва забезпечує ефективніше використання ресурсів, зниження собівартості, відповідно вищу прибутковість і фінансову стабільність, але рівень ризику вузькоспеціалізованого виробництва значно вищий за диверсифіковане. Тому з метою зменшення величини ризиків у діяльності сільськогосподарського підприємства та підвищення їх фінансової стабільності необхідно раціонально поєднувати спеціалізацію й диверсифікацію виробництва.

Висновки. Таким чином, щоб діяльність аграрного підприємства була беззбитковою та попередити негативні фактори, необхідно: забезпечити повну платіжну готовність сільськогосподарських підприємств, постійно здійснювати управління грошовими потоками; розраховувати коефіцієнт співвідношення річного грошового потоку та загальної суми кредиторської заборгованості для оцінки фінансової спроможності підприємства; впровадити систему внутрішнього фінансового контролю – контролінгу; раціонально поєднувати активну інноваційну політику з використанням інвестицій, а з метою зменшення величини ризику діяльності підприємства – спеціалізацію з диверсифікацією виробництва розширити підготовку спеціалістів у галузі антикризового управління.

Фінансова стійкість – це результат діяльності, який свідчить про забезпеченість підприємства власними фінансовими ресурсами, рівень їх використання, напрями їх розміщення. Вона має тісний зв'язок з ефективністю виробництва, а також із кінцевими результатами діяльності підприємства. Слід зазначити, що для підтримання фінансової стійкості підприємства необхідно використовувати фінансову стратегію. Поняття "стратегія" означає розробку конкретних завдань і альтернативних шляхів їх реалізації, сукупність яких дає змогу досягнути поставленої мети. Серед стратегічних цілей підприємства необхідно визначити напрями його діяльності на перспективу: вдосконалення якості своєї продукції, досягнення ефективності виробництва за найменших витрат, забезпечення результативності технологій, зниження собівартості й забезпечення достатнього рівня рентабельності.

У сучасних економічних умовах при проведенні стратегічного менеджменту на підприємстві необхідно створити гнучку внутрішню структуру управління підприємством, навчити управлінський персонал майбутніх дій при здійсненні тієї чи іншої стратегії, для протидії впливу зовнішнього середовища слід приймати стратегічні рішення з такою ж швидкістю, з якою виникають зміни у зовнішньому середовищі; важливо правильно вибрані метод реалізації тих чи інших стратегічних рішень.

Для удосконалення економічних відносин на підприємстві необхідно розробити нормативи затрат для всіх стадій проходження сільськогосподарської продукції: виробництво, заготівля. При цьому розподіл кінцевого результату між учасниками кооперованого виробництва слід здійснювати відповідно до вкладу кожного з учасників.

В умовах низького техніко-технологічного рівня виробництва та аграрної праці необхідно довести технічну оснащеність сільськогосподарського підприємства до нормативного рівня, впровадити комплексне постачання господарства матеріально-технічними засобами та енергоресурсами відповідно до науково обґрунтованих показників потреби під кількість запланованої продукції і обсяги впровадження індустріальних технологій, що сприятиме зменшенню трудових затрат у 1,5–2 рази. Все це слід здійснити за допомогою розробки комплексної програми розвитку підприємства.

Література

1. Бандурко О.М., Коробов М.Я. Фінансова діяльність підприємства. - К.: Либідь, 1998. – С. 256.
2. Кириленко І.Г. Проблеми фінансового забезпечення сільськогосподарського виробництва // Економіка АПК. 2003. – №1. – С. 40–47.

ЯКІСТЬ ПРОДУКЦІЇ ЯК ФАКТОР ПІДВИЩЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ

Шестопад В.В.

Науковий керівник: д.е.н., проф. Мазур А.Г.

Визначено поняття якості та конкурентоспроможності продукції. Розглянута система і зміст показників якості продукції підприємства та висвітлений багатоспрямований вплив підвищення якості і конкурентоспроможності на виробництво та імідж аграрних підприємств.

Постановка проблеми. Сьогодні Україна знаходиться в умовах становлення складних процесів ринкових відносин. В умовах традиційної економіки проблема підвищення конкурентоспроможності продукції фактично не існувала. Не було конкуренції товаровиробників, проблем збуту, тобто і необхідності завоювати споживачів високою якістю та низькою ціною. Ріст прибутку досягався за рахунок підвищення цін без покращення якості продукції. І тому такого поняття як конкурентоспроможність продукції не існувало, а увага приділялась тільки якості продукції.

Перехід до сучасних умов господарювання потребує використання на практиці головних питань і категорій ринку. Тому головним питанням сьогодення стає завдання визначення рівня конкурентоспроможної продукції та напрямків її вдосконалення. Проблема підвищення конкурентоспроможності продукції в усьому

світі розглядається як найбільш важлива, оскільки вона визначає престиж країни на світовому ринку, її науково-технічний потенціал та ступінь розвитку економіки. Ця проблема в сучасному світі носить універсальний характер. Від того, як вона вирішується залежить багато в економічному та соціальному житті кожної країни і майже кожного споживача. Її намагалися вирішити і українські, і зарубіжні вчені. Одні вважають, що конкурентну спроможність можна кількісно виміряти, інші дотримуються зовсім протилежної точки зору: конкурентну спроможність не можливо визначити з допомогою якогось показника. Конкурентна спроможність і якість – це концентрований вираз усієї сукупності можливостей країни, будь-якого виробника створювати, випускати та здобувати товари та послуги.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Дослідження проблеми конкурентоспроможності проводилося в розвинутих країнах капіталістичного світу. Теоретичним надбанням економістів-дослідників різних часів: А. Сміта, Д. Рікардо, А. Курно, Е. Хекшера, Б. Оліна, Дж. Робінсона, Е. Чемберліна, П. Стаффа, Ф. Еджуорта, А. Томпсона, А. Юданова, Г. Азоева та інших.

Мета статті розкрити роль і значення забезпечення належного рівня конкурентоспроможної продукції в сучасній вітчизняній економіці, а також дати характеристику сучасному стану економіки та конкурентоспроможності продукції.

Виклад основного матеріалу. Якісна продукція та ефективне виробництво – важливі напрямки розвитку економіки, необхідні складові економічного зростання та підвищення життєвого рівня населення. Високий рівень якості продукції означає прискорення НТП, підвищення ефективності суспільного виробництва, могутність і процвітання.

Якість продукції є важливим чинником конкурентоспроможності, тому кожна організація повинна розробляти та впроваджувати ефективні системи управління якістю. При цьому необхідно враховувати усі види чинників, які впливають на конкурентоспроможність продукції.

Дослідження доводять, що 70% рівня конкурентоспроможності продукції та послуг забезпечують технологічні чинники, серед яких головну роль відіграють сфери проектування і конструювання. Не варто нехтувати соціально – психологічними чинниками, адже якщо на підприємстві немає надійної команди, то залишається мало надії, що задумане і заплановане буде реальним. Одне із найбільш відомих менеджерів сучасності Лі Якокка писав: “Всі господарські операції можна врешті – решт звести до визначення трьохма словами: люди, прибуток продукції. На першому місці – люди” [1, с.5].

Аналіз якості продукції та виконання робіт повинен супроводжувати безпосереднім вивченням маркетингового середовища, яке в свою чергу повинне обов’язково включати аналіз конкурентоспроможності продукції. Оцінка якості продукції може здійснюватись двома шляхами: за допомогою сертифікації та атестації. Сертифікація позитивно впливає на репутацію підприємства. Але і в Україні сертифікація і атестація ще недостатньо виконують роль каталізатора якості і конкурентоспроможності. Це пояснюється не тільки тим, що вони знаходяться на початковій стадії свого розвитку а й труднощами вітчизняної економіки.

У розвинених країнах світу проблема якості займає провідне місце при забезпеченні конкурентоспроможності робіт і послуг, створенні нових відносин між споживачем і виробником, задоволенні матеріальних потреб, соціальних інтересів та духовних потреб суспільства.

Досвід США, Японії, Німеччини та ряду інших країн доводить, що забезпечення якості шляхом управління нею є одним з основних важелів вгамування кризи в економіці та забезпечення стійких позицій на світовому ринку.

Якість виступає як головний фактор конкурентоспроможності товару, складаючи його “серцевину”. При організації системного управління якістю підприємство повинно визначити критерії якості.

Професор Гарвардської школи бізнесу Гарвін Д. Визначив п’ять критеріїв якості:

- відповідність стандарту;
- відповідність показникам кращих товарів – аналогів;
- ступінь точності дотримання всіх виробничих процесів;
- відповідність якості вимогам покупців;
- відповідність якості платоспроможному попиту.

Отже, підвищення якості і конкурентоспроможності продукції впливає на темпи і ефективність НТП, структуру виробництва та функціональний розподіл потужностей, забезпечує ліпше використання основних фондів, дає можливість економити сировину, паливо, зумовлює зростання ефективності інвестицій, задоволенню різноманітних потреб споживачів.

Соціально-економічне значення якості і конкурентоспроможності продукції має багато спрямоване значення не тільки на виробництво та ефективність господарювання а й на імідж підприємства в цілому (рис. 1).

Висновки. Проблема забезпечення і підвищення конкурентоспроможності продукції актуальна для всіх підприємств і для всієї економіки України. Від її вирішення в значній мірі залежить успіх і ефективність національної економіки. Підвищення конкурентоспроможності продукції в масштабах країни – завдання довгострокове і безперервне.

Підвищення якості конкурентоспроможності продукції сприяє стандартизації. Використання підприємством державних стандартів, а також міжнародних стандартів ІСО дають змогу підприємству просувати якісну продукцію на ринки інших областей, а також на міжнародний ринок.

Сертифікація продукції дасть змогу підприємству перевіряти якість продукції, а також вона спрямована на захист споживачів від неякісної продукції.

Застосування атестації дає можливість кваліфікувати продукцію за якістю, присвоюючи їй певну

категорію якості: вищу, першу або другу.

Важливе значення конкурентоспроможності підприємства має створення апарату управління якістю та конкурентоспроможністю продукції на основі товарної організаційної структури.

Одним із пріоритетних напрямків конкурентоспроможності продукції підприємства і бізнес планування – складання бізнес-плану дозволяє висвітлити позитивні моменти в запровадженні і просуванні на ринок нового товару, привабливість інвестування для кредиторів.

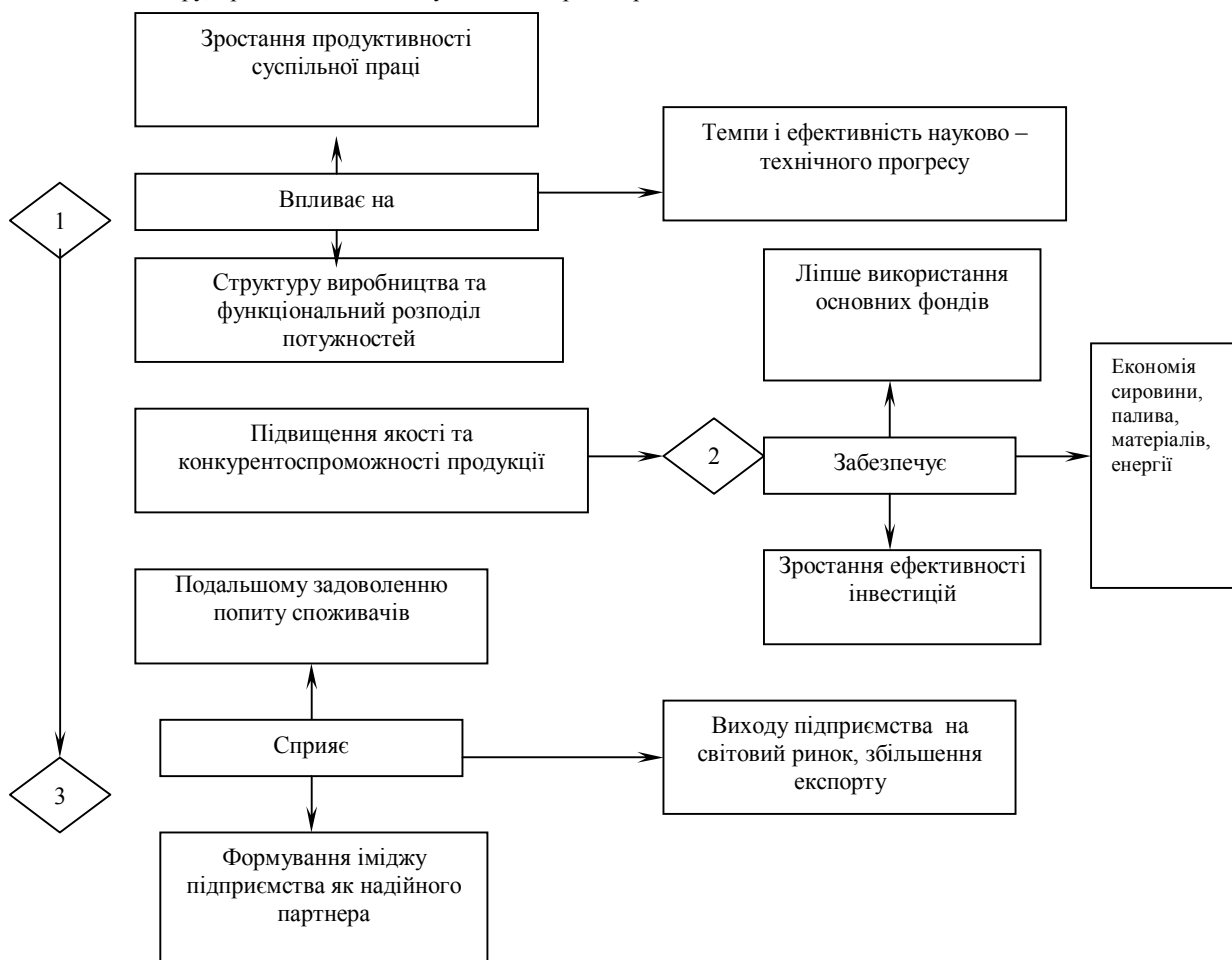

Рис. 1. Багатоспрямований вплив підвищення якості і конкурентоспроможності на виробництво та імідж підприємства

Література

1. Марченко Т. Якість виробів як засіб задоволення потреб споживача і забезпечення конкурентоспроможності продукції // Економіка. Фінанси. Право. – 2003. – №3. – С. 3-5.
2. Андрійчук В.Г. Економіка аграрних підприємств: Підручник. – 2-ге вид., доп. і перероблене. / В.Г. Андрійчук. – К.: КНЕУ, 20025. – 624 с.
3. Фокіна Н.П. Показники конкурентоспроможності як індикатори кризового стану промислових підприємств.// Актуальні проблеми економіки. – 2004. – №3. – С. 49.

КОМПОНЕНТНА СТРУКТУРА ПРОДОВОЛЬЧОГО РИНКУ ТА ОЦІНКА ЇЇ ОПТИМАЛЬНОСТІ

Мадей Д.І.
Науковий керівник: д.е.н., проф. Мазур А.Г.

Розглядається роль і місце продовольчого ринку регіону, виробництво валової продукції сільського господарства регіонами України та місце Вінницької області в структурі продовольчих ринків України.

Постановка проблеми. Загострення продовольчої безпеки у світі, перехід її до розряду першочергових проблем людського розвитку зумовлюють необхідність поглиблення наукових досліджень